

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/35/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4110224637
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4110224637.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v spore žalobkyne: L. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. č. 5, XXX XX D., zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Andrej Gara, Štefánikova č. 14, 811 05 Bratislava, IČO: 30 850 436 proti žalovaným: 1. W. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. č. XXXX/X, N., 2. Z. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. č. XXXX/X, N., 3. D. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. č. XX, N., zast. JUDr. Martinom Strážnickým, advokátom, so sídlom Kempelenova č. 728/15, Bratislava, o určenie pohľadávky žalobkyne proti majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, o odvolaní žalobkyne a žalovaných v 1. až 3. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 18C/230/2010 - 373 zo dňa 3. augusta 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie m e n í takto:

Súd určuje, že suma 87 841 eur predstavuje pohľadávku žalobkyne proti majetku patriacemu do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a nebohého F.. H. Z..

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania a trovách štátu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 23.09.2010 domáhala voči žalovaným určenia, že suma 142.733 eur predstavuje jej pohľadávku proti majetku patriacemu do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a jej nebohého manžela F.. H. Z. z titulu jej výlučných finančných prostriedkov vložených do BSM. V žalobe uviedla, že jej manžel F.. H. Z. zomrel dňa XX.X.XXXX, pričom v dedičskom konaní nedošlo k dohode medzi dedičmi pred notárkou JUDr. Zuzanou Jánskou, nakoľko si uplatnila pohľadávky, ktoré jej vznikli titulom vloženia svojho osobného oddeleného majetku do spoločného majetku manželov. Súdna komisárka ju odkázala na podanie žaloby na súd v lehote 60 dní v zmysle ust. § 175l ods. 2 a § 175k ods. 3 OSP, o určenie hodnoty finančných prostriedkov predstavujúcich pasíva BSM. V priebehu konania žalobkyňa vzala žalobu späť v časti presahujúcej sumu 87.841 eur, žalovaní so späťvzatím žaloby v tejto časti súhlasili.

2. V predmetnej veci súd prvej inštancie prvý krát rozhodol rozsudkom č.k.18C/230/2010-301 zo dňa 10.4.2013 tak, že určil, že suma vo výške 27.384,98 eura predstavuje pohľadávku žalobkyne proti majetku patriacemu do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a nebohého F.. H. Z.. Vo zvyšku súd žalobu zamietol. Súd konanie nad sumu vo výške 87.841 eur zastavil. O trovách konania účastníkov a trovách štátu rozhodol tak, že o nich rozhodne 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Voči rozsudku obe strany sporu podali odvolanie a Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 28.12.2015

č.k. 7Co 80/2014-324 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch (vyhovujúci a zamietajúci výrok) zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

3.1 Súd prvej inštancie na základe doplneného dokazovania vo veci opätovne rozhodol napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) tak, že určil, že suma vo výške 70.272,80 eur predstavuje pohľadávku žalobkyne proti majetku patriacemu do bezpodielového spoluvlastníctva navrhovateľky a nebohého F.. H. Z. Vo zvyšku (do sumy XX.XXX eur) súd žalobu zamietol. Žalobkyni priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 60%. Ďalším výrokom rozhodol, že štát má právo voči žalobkyni na náhradu trov konania štátu v rozsahu 20% a posledným výrokom, že štát má právo voči žalovaným v I. až v 3. rade na náhradu trov konania štátu v rozsahu 80%.

3.2 V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na vykonané dokazovanie a po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 143, § 150 Občianskeho zákonníka, § 396 CMP, § 175 I ods. 1,2,3,4,5 OSP. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že dňa 1.5.1993 uzavrela žalobkyňa manželstvo s F.. H. Z. - otcom žalovaných. Manžel žalobkyne dňa 16.2.2008 zomrel bez zanechania závetu a listiny o vydedení. V dedičskom konaní, ktoré prebieha po neb. F.. H. Z. (sp. zn. 22D/527/2008) došlo medzi dedičmi k rozporom týkajúcim sa dedičstva po poručiteľovi. Žalobkyňa sa preto domáhala voči žalovaným určenia, že suma 87.841 eur predstavuje jej pohľadávku proti majetku patriacemu do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a jej nebohého manžela F.. H. Z. z titulu jej výlučných finančných prostriedkov vložených do BSM. Žalobkyňa pred uzatvorením manželstva s F.. Z. sa stala výlučnou vlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. D., vedených na LV č. XXXX ako parc. č. XXXX zast. plochy a nádvoria o výmere 196 m² a parc. č. XXXX - záhrada o výmere 608 m² a rodinného domu so súp. č. XXX, ktorý bol postavený na parcele č. XXXX. Tieto nehnuteľnosti nadobudla žalobkyňa v 1 -ici titulom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov a taktiež titulom rozhodnutia v dedičskej veci po smrti jej prvého manžela JUDr. L. O., zomr. XX.X.XXXX. Predmetné nehnuteľnosti po manželovi M.. L. O. žalobkyňa predala za dohodnutú cenu 142.733 eur. Takto získané finančné prostriedky patriace do výlučného vlastníctva žalobkyne vložila žalobkyňa v plnej výške do majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve s druhým manželom F.. H. Z.. Následne z uvedených peňažných prostriedkov si zaobstarali 3- izbový družstevný byt na C. ul. X v D.. Súd prvej inštancie konštatoval, že do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a jej nebohého manžela F.. H. Z. patrí predmetný byt, zapísaný na LV č. XXXX. V súvislosti s obstaraním bytu vznikli náklady na rekonštrukcia bytu, poplatky spojené s úhradou dane z prevodu a prechodu nehnuteľnosti, náklady predstavujúce zostatkovú hodnotu členského podielu tohto bytu. Časť finančných prostriedkov vložila žalobkyňa do VÚB a.s., kde zriadila jeden účet pre seba a druhý pre manžela, investovala do podielových listov vo VÚB a sumu 4514 eur vložila na sporožirový účet v Slovenskej sporiteľni.

3.3 Na základe vykonaného dokazovania ako i s poukazom na právny názor Krajského súdu v Nitre v zrušujúcom uznesení súd prvej inštancie dospel k záveru, že po predaji rodinného domu žalobkyne na základe kúpnej zmluvy zo dňa 24.02.2004, finančné prostriedky žalobkyne zostali jej výlučným vlastníctvom, pretože predajom domu došlo len k transformácii majetku. Napriek tomu, že žalobkyňa použila na kúpu družstevného bytu finančné prostriedky, ktoré boli v jej výlučnom vlastníctve, tieto peňažné prostriedky využila spoločne so svojím manželom na kúpu družstevného bytu a jeho rekonštrukciu. Je to možné vyvodit' najmä z tej skutočnosti, že príslušné zmluvy (zmluva o uzatvorení budúcej dohody o prevode členských práv k bytu dňa 11.02.2004, zmluva o prevode členských práv k bytu zo dňa 27.02.2004, nájomná zmluva o prenechaní družstevného bytu do užívania zo dňa 27.02.2004 a zmluva o prevode vlastníctva družstevného bytu zo dňa 27.10.2004) uzatvárali ako manželia spoločne. Na základe uvedeného potom súd uzavrel, že zakúpený družstevný byt patril do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, avšak žalobkyňa má právo v prebiehajúcom konaní domáhať sa toho, čo zo svojho oddeleného majetku (peňažné prostriedky z predaja rodinného domu) vynaložila na spoločný majetok, pričom súd prvej inštancie pri vyčíslení sumy vychádzal z toho, že naposledy uplatnená výška sumy 87.841 eur nebola medzi stranami sporu sporná. Pri kúpe družstevného bytu a vynaložení ďalších nákladov súvisiacich s kúpou tohto bytu (rekonštrukcia, splnenie daňovej povinnosti, atď.) už žalobkyňa konala spolu s manželom, a preto sa tieto spoločné výdavky a ďalší nadobudnutý majetok stali predmetom ich BSM. Súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 150 Občianskeho zákonníka prihladol na to, že kúpa družstevného bytu je výdavkom, ktorý dosiahol mimoriadnu výšku, a preto túto skutočnosť zohľadnil pri posudzovaní majetku patriaceho do BSM. Pri stanovení výšky náhrady súd prihladol na zníženie hodnoty získaných spoločných vecí nadobudnutých z peňažných prostriedkov vo výlučnom vlastníctve žalobkyne, ku ktorému došlo v čase

od ich nadobudnutia až do vykonania vyporiadania. Z dôvodu užívania predmetného bytu žalobkyňou ako aj jej nebohým manželom F. H. Z. od kúpy bytu až do smrti jej nebohého manžela, súd prvej inštancie zohľadnil náhradu v redukovanej výške. Uviedol, že strany sporu nepodali návrhy na dokazovanie v tomto smere, preto súd vlastnou úvahou považoval primeranú výšku náhrady s poukazom na zníženie hodnoty získaných spoločných vecí nadobudnutých z peňažných prostriedkov vo výlučnom vlastníctve žalobkyne vo výške 70.272,80 eur. Táto suma predstavuje 80% zo sumy 87.841 eur, ktorá nebola medzi stranami sporu sporná ako pohľadávku žalobkyne proti majetku patriacemu do bezpodielového spoluvlastníctva navrhovateľky a nebohého F. H. Z.. Vo zvyšku súd žalobu zamietol. Zároveň poukázal na to, že otázku pasívnej legitímácii žalovaných vyriešil súd druhej inštancie vo svojom rozhodnutí s poukazom platnú judikatúru, ktorá rieši danú problematiku a to Judikát R 65/2003.

3.4 O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 CSP a náhradu trov konania pomerne rozdelil. Uviedol, že žalobkyňa sa domáhala určenia pohľadávky žalobkyne proti majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov vo výške 87.841 eur (100%) a bola úspešná v časti určenia pohľadávky žalobkyne proti majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov vo výške 70.272,80 eura (80%), teda úspech žalovaných bol 20 %. Potom čistý úspech žalobkyne je v rozsahu 60 %. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. O náhrade trov konania štátu, ktoré vznikli za účinnosti OSP, rozhodol súd podľa výsledku konania podľa § 255 v spojení s § 253 CSP a § 470 ods. 2 CSP s tým, že o nároku bolo rozhodnuté v predmetnom rozhodnutí a o výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia a to samostatným uznesením.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním žalobkyňa z dôvodu, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietala zníženie výšky náhrady zo sumy 87 841 eur o 20% , a to na sumu 70.272,80 eura, pretože požadovaná suma 87 841 eur sa skladá zo sumy 55.807,54 eura, ktorá bola použitá na kúpu 3 izbového bytu ; zo sumy vo výške 3.917,46 eura, ktorá bola použitá na úhradu poplatkov s predajom bytu; zo sumy vo výške 4.580 eur, ktorá predstavovala poplatky spojené s úhradou dane z predaja bytu; zo sumy vo výške 1.626 eur použitej na rekonštrukciu bytu; zo sumy vo výške 854 eur , ktorá bola investovaná do podielových listov vo VÚB Asset Management- zo sumy vo výške 16.542 eur, ktorú vložila žalobkyňa na bankový účet založený pre každého z manželov osobitne a zo sumy vo výške 4.514 eur, ktorú vložila žalobkyňa na sporožiro účet. V zmysle uvedeného potom ak súd chcel pri určovaní náhrady v redukovanej výške pristúpiť k zníženiu hodnoty získaných spoločných vecí mal znížiť len hodnotu bytu ako jedinej spoločnej veci nadobudnutej z peňažných prostriedkov vo výlučnom vlastníctve žalobkyne. Ďalej poukázala na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo 1037/2004 a v súvislosti s ním poznamenala, že od nadobudnutia bytu v roku 2004 za sumu 55.807,54 eur do vyporiadania, t.j. súčasnosti sa hodnota bytu neznížila, ale práve naopak došlo k nárastu jeho hodnoty a to až na priemernú hodnotu bytu cca. 86.767 eur vychádzajúc z aktuálnej ponuky porovnateľných bytov realitných kancelárií v meste Nitra. Žalobkyňa je toho názoru, že v tomto prípade, keďže došlo k zvýšeniu hodnoty spoločnej veci, nemôže dôjsť k určeniu náhrady v redukovanej výške, nakoľko v čase od nadobudnutia do vyporiadania k zníženiu hodnoty bytu nedošlo. Vzhľadom k uvedenému prvoinštančný súd pri rozhodovaní vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhla napadnutý rozsudok zmeniť s tým, aby odvolací súd určil, že suma vo výške 87.841 eur predstavuje pohľadávku žalobkyne IF. proti majetku patriacemu do bezpodielového spoluvlastníctva L. Z. a nebohého F. H. Z., a to z titulu investícií vlastných finančných prostriedkov do majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Zároveň žiadala priznať nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

5. Predmetný rozsudok napadli odvolaním aj žalovaní v 1. až 3.rade (vo vyhovujúcom výroku a vo výrokoch o trovách konania), a žiadali napadnutý výrok zmeniť a žalobu aj v tejto časti zamietnuť a priznať im náhradu celého konania. Poukázali na to, že v konaní je relevantná výlučne tá skutočnosť, že peniaze, ktoré žalobkyňa získala za predaj nehnuteľností, ale k predaju došlo už za trvania nového manželstva neboli jej výlučným vlastníctvom. V konaní preto nebolo potrebné vykonávať akékoľvek skutkové dokazovanie, nakoľko skutkové okolnosti získania peňažných prostriedkov a nadobudnutia nehnuteľností žalobkyňou a jej bývalým manželom nie sú sporné. Uviedli, že samotná skutočnosť, že kúpnu cenu za byt vyplatila iba žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukazuje, že peniaze, ktoré fyzicky žalobkyňa vyplatila boli skutočne jej výlučným vlastníctvom. Opätovne poukázali na stanovisko bývalého Najvyššieho súdu ČSSR číslo 42/1972, ktoré konštatuje, že „výnosy úžitky a prírastky veci patria do

bezpodielového spoluvlastníctva, či už vec sama je v BSM alebo vo vlastníctve jedného z manželov.“ Podľa názoru žalovaných je potom nepochybné, že kúpna cena predstavuje výnos z veci, ktorá patrila iba jednému z manželov a patrí tak do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V danej veci súd nemôže vychádzať len z tvrdenia žalobkyne, ale výlučne z toho, či žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno t.j. preukázala, že finančné prostriedky 70.272,80 eur, ktorú si uplatnila boli jej výlučným vlastníctvom alebo nie. Žalobkyňa však túto skutočnosť nijakým spôsobom nepreukázala. Uviedli, že nikdy nebolo medzi stranami sporné, že žalobkyňa za trvania manželstva s F.. H. Z. predala nehnuteľnosť, ktorá bola jej výlučným vlastníctvom, že kúpna cena bola žalobkyňou vyplatená a že časť finančných prostriedkov použili spolu s nebohým manželom na kúpu inej nehnuteľnosti. Žalovaní tiež namietali, že nemajú žiadne procesné postavenie týkajúce sa vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom v konaní ide o určenie pohľadávky proti majetku bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Oni sú iba zákonní dedičia a ako takí majú procesné postavenie v dedičskom konaní. Záverom uviedli, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe v otázke, či prostriedky, ktoré boli získané za predaj veci, ktorá bola vo výlučnom vlastníctve iba jedného z manželov už za trvania nového manželstva patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, preto žiadajú pripustiť dovolanie k uvedenej otázke. Navrhli, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku a žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietol.

6. Žalobkyňa k odvolaniu žalovaných v písomnom vyjadrení uviedla, že odvolanie žalovaných je nedôvodné a v odvolaní z väčšej časti opakujú tvrdenia uvedené v odvolaní zo dňa 05.04.2017, pričom na podporu týchto tvrdení uvádzajú totožnú judikatúru. Nesúhlasí s názorom žalovaných, že peniaze, ktoré získala za predaj nehnuteľností a ktoré boli v jej výlučnom vlastníctve, počas trvania manželstva s nebohým F.. Z. už netvorili jej výlučné vlastníctvo. Namietala, že nie je totiž možné stotožňovať peňažné prostriedky získané predajom veci s výnosmi, úžitkami či prírastkami veci. Poukázala na a zjednocujúce stanovisko v rozhodnutí Najvyššieho súdu ČSSR - R 42/1972, z ktorého vyplýva, že po transformácii majetkovej hodnoty nepatriacej do BSM na inú majetkovú hodnotu, ani táto iná majetková hodnota nebude patriť do BSM. Nestotožnila sa ani s názorom žalovaných, že absentuje v konaní akýkoľvek relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval, že finančné prostriedky boli vo výlučnom vlastníctve žalobkyne. V konaní bolo vykonané dostatočné dokazovanie o predaji jej rodinného domu a následnej kúpe predmetného bytu.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 CSP a § 380 ods. 1 CSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je vecne správne a odvolanie žalobkyne je dôvodné. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil. Vo vzťahu k výroku o trovách konania a trovách štátu odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm.b) CSP.

8. Podľa § 150 Občianskeho zákonníka, pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

9. Žalovaní v 1. až 3. rade v podanom odvolaní namietali v podstate zhodné skutočnosti, ako v odvolaní voči prvému rozsudku súdu prvej inštancie, ktorými sa odvolací súd zaoberal už vo svojom rozhodnutí z 28.12.2015 č.k. 7Co/80/2014-324, 7Co/81/2014. Žalovaní opätovne presadzovali právny názor, že finančné prostriedky, ktoré žalobkyňa získala za predaj svojich nehnuteľností neboli jej výlučným vlastníctvom, pretože k predaju došlo už za trvania nového manželstva. Uvedenou námietkou sa odvolací súd už zaoberal vo vyššie uvedenom rozhodnutí, kde uviedol, že finančné prostriedky, ktoré žalobkyňa získala predajom rodinného domu (z jej prvého manželstva), zostali jej výlučným vlastníctvom, pretože predajom domu došlo len k transformácii majetku veci na inú majetkovú hodnotu, nie o získanie výnosov, úžitkov alebo prírastkov k veci. Za tieto finančné prostriedky potom spolu so svojím druhým manželom F.. Z. kúpili družstevný byt, keďže všetky zmluvy uzatvárali ako manželia spoločne. Predmetná nehnuteľnosť (trojizbový byt) potom síce patrí do bezpodielového spoluvlastníctva

manželov, avšak s poukazom na § 150 Občianskeho zákonníka je oprávnený každý z manželov požadovať, aby sa mu uhradilo to, čo zo svojho oddeleného majetku vynaložil na spoločný majetok, a je povinný uhradiť to, čo sa zo spoločného majetku manželov vynaložilo na jeho oddelený majetok. Na základe uvedeného ustanovenia potom správne žalobkyni patrí náhrada za to, čo zo svojho samostatného majetku (finančných prostriedkov získaných z predaja rodinného domu) vynaložila na nadobudnutie spoločného majetku v rámci BSM. Na uvedené nadväzuje aj námietka žalovaných, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno, že finančné prostriedky vo výške 70.272,80 eur (správne má byť 87 841 eur), ktoré si uplatnila boli jej výlučným vlastníctvom. Vychádzajúc zo skoršieho právneho záveru, že finančné prostriedky vo výške 142 733 eur, ktoré získala žalobkyňa z predaja rodinného domu boli jej výlučným vlastníctvom, žalobkyňa v konaní listinnými dôkazmi nepochybne preukázala, že na kúpu trojizbového bytu a ďalšie úhrady s ním súvisiace použila práve svoje výlučné finančné prostriedky. Nakoniec žalovaní vo svojom odvolaní (ako aj v predchádzajúcom odvolaní) nespochybňovali jednotlivé finančné nároky žalobkyne, teda jednotlivé finančné čiastky, ktoré si uplatnila ako svoju pohľadávku voči BSM. Preto sa nimi ani odvolací súd jednotlivito nemohol zaoberať, keďže v zmysle § 380 ods. 1 CSP je odvolací súd odvolacími dôvodmi viazaný. Odvolací súd mohol vychádzať iba z námietky žalovaných spočívajúcej v tom, že počas celého konania popierali charakter výlučného vlastníctva žalobkyňou získaných finančných prostriedkov z predaja z rodinného domu (nehnuteľnosti, ktorú získala žalobkyňa z manželstva s prvým manželom JUDr. Mihálikom), ktorá námietka nebola dôvodná.

10. Ďalšia námietka žalovaných opakovane spočívajúca v spochybňovaní pasívnej legitímácie bola tiež už odvolacím súdom vyriešená v rozhodnutí z 28.12.2015 č.k. 7Co/80/2014-324, 7Co/81/2014 ako nedôvodná, preto odvolací súd iba poukazuje na uvedené rozhodnutie. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd považoval odvolanie žalovaných za nedôvodné.

11. V danej veci podala odvolanie aj žalobkyňa, ktorá namietala len skutočnosť, že súd prvej inštancie nesprávne pristúpil k celkovému zníženiu pohľadávky žalobkyne vo výške 87 841 eur o 20% , t.j. na sumu 70 272,80 eura, pretože žalovaná suma 87 841 eur sa skladá jednak zo sumy 55.807,54 eura, ktorá bola použitá na kúpu 3 izbového bytu, ako aj z ďalších jednotlivých finančných nárokov predstavujúcich poplatky a dane hradené za kúpu bytu a finančné čiastky predstavujúce úspory na účtoch v bankách. Zastala názor, že ak súd chcel pri určovaní náhrady v redukovanej výške pristúpiť k zníženiu hodnoty získaných spoločných vecí, mal znížiť len hodnotu bytu ako jedinej spoločnej veci nadobudnutej z peňažných prostriedkov vo výlučnom vlastníctve žalobkyne. S uvedenou odvolacou námietkou žalobkyne sa odvolací súd stotožnil, pretože v danej veci žalobkyňa so svojim zosnulým manželom nadobudli trojizbový byt za sumu 55.807,54 eura a zvyšnú časť uplatneného nároku predstavujú finančné prostriedky vynaložené na poplatky spojené s kúpou bytu a finančné prostriedky uložené na rôznych účtoch v bankách. Ako už bolo uvedené v predchádzajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu, je potrebné prihliadnuť pri vyporiadaní na zníženú hodnotu vecí, v dôsledku spoločného užívania a prakticky opotrebenia vecí. V tomto prípade však žalobkyňa so svojim zosnulým manželom nadobudli iba predmetný byt, ktorého hodnota od jeho nadobudnutia v roku 2004 do súčasnosti vzrástla. Ako správne poznamenala žalobkyňa, hodnota porovnateľných nehnuteľností je v súčasnosti podstatne vyššia ako v roku 2004, preto súd prvej inštancie nemohol pristúpiť k redukcii hodnoty získanej veci. Nárast ceny nehnuteľností v ostatnom období je všeobecne známa skutočnosť, preto nebolo potrebné ju preukazovať. Keďže v tomto prípade došlo k zvýšeniu hodnoty spoločnej veci, nemôže dôjsť k určeniu náhrady v redukovanej výške. Uvedené by bolo možné len vtedy, ak by išlo napr. o nadobudnutie motorového vozidla, alebo inej hnuťelnej veci, ktorej hodnota prirodzeným opotrebovaním klesá. Už vôbec nebolo správne zníženie celej žalobkyňou požadovanej sumy vo výške 87 841 eur, keďže táto suma obsahovala aj iné peňažné nároky, za ktoré nebola získaná žiadna vec.

12. S poukazom na uvedené potom odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu záveru, keď znížil výšku náhrady pre žalobkyňu o 20% na sumu 70 272,80 eura. Ako už bolo skôr uvedené, strana žalovaných ani v odvolaní voči prvému rozsudku súdu prvej inštancie nespochybňovala jednotlivé finančné čiastky, z ktorých pozostávala žalovaná suma 87 841 eur. Preto odvolací súd už vo svojom prvom rozhodnutí z 28.12.2015 zastal názor, že súd prvej inštancie pri vyčíslení sumy musí vychádzať z toho, že naposledy uplatnená výška sumy (87.841 eur) nebola medzi stranami sporná. Keďže zníženie hodnoty spoločne nadobudnutej veci, ako aj celkových finančných nárokov žalobkyne, s poukazom na vyššie uvedené, nie je možné, odvolací súd uzavrel, že nárok žalobkyne uplatnený vo výške 87 841 eur je dôvodný. Žalovaní v rámci svojej procesnej obrany argumentovali len nesprávnym právnym posúdením veci vo vzťahu k výlučnému vlastníctvu finančných

prostriedkov žalobkyne získaných z predaja jej nehnuteľnosti. Po vrátení veci odvolacím súdom súdu prvej inštancie už žalovaní neuplatnili žiadne iné prostriedky procesnej obrany. Civilný sporový poriadok v ust. § 149 CSP uvádza, že prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Z uvedeného vyplýva, že prostriedky procesného útoku, prostriedky procesnej obrany a koncentrácia konania sú právnym inštitútom sporového konania. Realizuje sa nimi prejednávacia zásada, na ktorej je sporové konanie postavené. Skutkové zistenia súdu sú (v zásade) limitované tým, čo strany tvrdia (formálna pravda) a súd (až na výnimky) nie je oprávnený vykonať dôkaz, ktorý strany nenavrhli. Úspech v spore závisí od správnej a včasnej procesnej aktivity strany sporu.

13. S poukazom na uvedené potom odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne bolo dôvodné, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil ta, že určil, že suma 87 841 eur predstavuje pohľadávku žalobkyne proti majetku patriacemu do bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a nebohého RSDr. Ľudovíta Szilvu.

14. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobkyňa má právo na náhradu trov konania v rozsahu 60%, a to s poukazom na § 255 ods. 2 CSP, pretože žalobkyňa bola úspešná v časti určenia pohľadávky proti majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov vo výške 70.272,80 eura (80%), potom čistý úspech žalobkyne bol v rozsahu 60 %. Obdobne súd prvej inštancie rozhodol aj o trovách štátu. Súd prvej inštancie však nepostupoval správne, keď rozhodol jedným výrokom o trovách konania vo vyhovujúcej časti a nerozhodol o trovách konania v časti, v ktorej konanie zastavil. Zároveň vo výroku o trovách konania vôbec neuviedol voči komu má žalobkyňa nárok na náhradu trov konania.

15. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t.j. každá strana (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. K zastaveniu konania môže dôjsť z rôznych procesných dôvodov (napríklad pre nezaplatenie súdneho poplatku, pre nedostatok podmienok konania, z dôvodu späťvzatia žaloby a pod.). Pri zastavení sporového konania je potom pre vyriešenie otázky náhrady nákladov konania kľúčové zistenie, či, a pokiaľ áno, ktorá zo strán z procesného hľadiska zastavenie konania zavinila. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Pokiaľ žalobca žalobu musel zobrať späť pre správanie žalovaného, potom je potrebné konštatovať, že žalovaný procesne zavinil zastavenie konania. Ak by žalobca žalobu zobrať späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovaného, a teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému, znáša trovy žalovaného žalobca.

16. Odvolací súd vzhľadom k vyššie uvedenému dospel k záveru o vecnej nesprávnosti napadnutého rozhodnutia vo výroku o trovách konania, keď zistil, že súd prvej inštancie na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia o náhrade trov konania. Súd prvej inštancie jedným výrokom rozhodol o všetkých trovách konania, pričom správne mal rozhodnúť dvomi samostatnými výrokmi, v ktorých mal zohľadniť samostatne úspech vo veci, ako aj mieru, ktorou strany sporu zavinili zastavenie konania. Preto odvolací súd napadnutý výrok týkajúci sa nároku na náhradu trov konania strán sporu, ako aj trov štátu s poukazom na § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie opätovne rozhodne o nároku strán a štátu na náhradu trov konania v zmysle vyššie uvedeného. Svoje nové rozhodnutie súd prvej inštancie aj riadne odôvodní v zmysle požiadaviek kladených na súdne rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP.

17. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).